

Szerkesztési iroda:

uri-utca és fűtér, takarékpénztári
szögletház, (42. sz. alatt) I. emelet
balra, hová a lap szellemi részét
illető közlemények intézendők.
Bérmontelen levelek csak ismert
keszkből fogadtatnak el.

Kiadó hivatal:

Róthy Lipót könyvnyomdája, hová
a hirdetések, előfizetési pénzek és
kiadása körüli panaszok bérmontve
intézendők.

ALFÖLD

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési feltételek:

Helyben:	Vidékre:
Egész évre 14 ft	Egész évre 16 ft
Fél évre 7 „	Fél évre 8 „
Negy. évre 3.50	Negy. évre 4 „
Egy hóra 1.20	Egy hóra 1.40

Hirdetmények díja:

6 hasábos pötösor egyszeri hirde-
tésnél 6 kr., s minden következők-
nél 4 kr. Bélyegdíj külön 30 kr.

Nyilt-tér sora 15.

A trónbeszéd.

Buda-Pest, május 24.

(a.) A főrendek szűk üléstermében végbe ment a rég várt ünnepély. Az 1874/5. törvényhozási szak berekesztetett. Ő Felsége ez uttal távol maradt a fővárostól, s a miniszterelnököt bizta meg a trónbeszéd felolvasásával. A berekesztési ünnepély tehát ez uttal nélkülözte a királyi majestás fényét; nélkülözte ő Felsége személyes megjelenését s a miniszterelnök volt az, aki a királyt képviselve, nevében a trónbeszédet felolvasta.

Külső ünnepélyességek tekintetében tehát a mai nap nem versenyezhet elődével, ama napokkal, midőn az 1865/6. diki és 1869/70. ki országgyűlések a felség által berekesztettek. De ez a nap azért nem kevésbé jelentőséges. A trónbeszéd, mely ez alkalommal felolvasatott, világos bizonyíték, hogy ő Felségének atyai jó lelke jelen volt a haza ezen parlamentaris ünnepélyén. A trónbeszédben legjobb kívánságait küldötte el, őszinte érzelmeit manifestálta az országnak.

Nem száraz előadása az a harmadfél éves ülészak alatt történt dolgoknak; nem szorítokozik egyszerű elsorolására ama törvényeknek, melyek alkottattak, hanem lelkesült szavakban, meleg, őszinte és megragadó hangon apostrofálja a multat és érinti a jövő feladatait. A trónbeszéd nem vonja kétségbe, hogy ama program, melyet ő Felsége az országgyűlésnek megnyitása alkalmával kitűzött, nem lőn valósítva. Maga emeli ki, hogy a megoidásra várakozó legfőbb kérdések elintézetlenül maradtak. E súlyos mulasztások okát a királyi trónbeszéd kizárólag a természeti viszonyok, a gazdasági helyzet mostohaságában találja. A királyi kegyelem itt nem emlékezik meg arról, mennyiben emelték a bajt ama hibák és tévedések, melyek vezérő pártjaink és államférfiaink részéről a természeti csapásokhoz járultak. Ő Felsége fátyolt borít ezekre a dolgokra, mert nem akar fölösleges és céltalan recriminációkra alkalmat nyújtani.

De egészen gyümölcstelen ez a harmadfél évi törvényhozási periódus sem volt s a trónbeszéd helyesen emeli ki, hogy a mulasztások dacára, sok történt, a mi az állam integritásának biztosítására és anyagi és szellemi fölvirágoztatására üdvös befolyással lehet. Ha így eredményeit egymás mellé állítva és helyes, jellemző észrevétellel megvilágítva nézünk végig a mult országgyűlés tevékenységén, a mint ez a trónbeszéd teszi, egészen terméketlennek bizonyára nem lehet azt mondani. Történt sokféle és történt sok irányban. A baj talán épen az, hogy olyan sokba fogtunk s egyszerre igyekeztünk a különfélebb irányban javításokat eszközölni és haladást tenni. De a mi történt, az sem jelentéktelen s a trónbeszédnek igaza van, midőn azokat olyan eredményekké tünteti föl, a melyek a belső reform és ujjaszervezkedés terén igen előkelő helyet foglalnak el.

Egészen véve a trónbeszéd a lehető legkedvezőbb benyomást teszi. Nem tulságosan hosszú, mint valami parlamenti dictió; irálya, szövegezése, hangja és szelleme magyaros, megnyerő, formailag és tartalmilag egyaránt teljesen kielégítő.

Különösen kiemelendő ama passusa, a mely a honvédségre, ezen magyar nemzeti institutióra vonatkozik, melynek ő Felsége ezutal is és pedig saját személyes tapasztalat alapján a lehető legkitűnőbb bizonyítványt állít ki. De ez a dicséret nem egyedül a honvédeknek, hanem a nemzeti eszmének szól, mely ez institutióban kifejezésre jutott.

A külpolitikára és a pártgyűlésre vonatkozó passusok is kellemes benyomást fogtak kelteni mindenütt. Ő Felsége megemlékezett a fusió eszméjének valósalásáról; közéletünk terén olyan fontos esemény

az, melyet ignorálni csakugyan lehetetlen volt. Ez a tény s a trónbeszédben világosan nyilatkozó királyi akarat kezességet nyujtanak a nemzetnek az iránt, hogy „fokozatosan bár, de gyors egymásutánban“ fognak megoldatni ama feladatok, melyektől hazánk állandó és teljes felvirágoztatása függ.

Országgyűlési tudósítás.

Budapest, május 24.

Ma volt a képviselőház és főrendház utolsó ülése. A képviselőház ülését Ghyczy zárbeszéde tette nevezetessé, melyet holnap egész terjedelmében közlünk, itt csak eszmemenetét említvé meg.

Mindenekelőtt beterjesztett két jelentést: az országgyűlés működéséről s az elintézetlenül maradt ügyekről szólót. Azután az országgyűlés főbb eredményeit sorolta elő. Aztér ezután a jelen országgyűlés működési irányának jelzésére. Utalt azon viszonyokra, melyek közt az ország a parlament 1872 diki megnyitásakor volt, különösen pedig a folyton nyilvánvalóbbá levő zavart fináncziákra. Ebből dedukálva elemezi, hogy azon kérdés, mely a mult országgyűlés alatt mindkét pártot teljes mérvben elfoglalta, mindinkább kezdett háttérbe szorulni. Erti a közjogi kérdést. Momen-tan teendő, az állam pénzügyeinek rendezése, az ennek folytán szükséges fináncziális s közigazgatási teendők vették mind jobban igénybe a pártokat, s ez indokolta és okozta, hogy a kiegyezés módosítása iránti törekvések mind gyérebbek lőnek s végre a ház egyik oldalának csak egyik részére szorultak.

A kiegyezés körüli vitapártállás sok rosznak volt forrása. Az e törvény védelmére alakult párt helyeselt mindent, elfogadott mindent, csakhogy a kiegyezési alapon álló kormányt meg ne buk-tassa, míg az ellenzék pártszempontból sok intézkedést, mit különben jónak tartott volna, szintén megtagadott. Így lőn parlamentáris életünk hiányossá, törvényhozásunk működése sok részben elhibázottá.

A mint a kiegyezés elleni ostrom szünetelni kezdett, a hatalmon álló párt is elvesztette összetartozandósága érzetét, s a kormány benne épen nem találta biztonsága támaszát. Ezenlő fogva történt, hogy rövid más fél év alatt az országnak 4 kormánya volt, mely mind a többségből eredt, de biztos támogatásra nem számíthatott. Már-már azon ponton volt az ország, hogy a negyedik kormány is megbukván, azon lehetőség is szóban forgott, hogy nem lesz e kérdésessé a parlamentáris kormányformának Magyarországon alkalmazható volta, midőn a mult budgetvita folyamán egy szerencsés sugallat folytán az e részben fölmerült aggályok eloszlatattak.

A legszenvedélyesebb viták közepette mondatott ki a pártok egyesülésének szükségessége, mely a nemzetnek ugyszólvá jobbjai által nagy készséggel vételve működési alapul, ma már azon eredményben áll előtűnik, hogy egy, rövid alkotmányos életünk beállta óta még nem létezett, mind mérveiben, mind egyéséges voltában, mind összetartásban nagy és hatalmas párt áll előtűnik, mely a vele egyetértő kormányt öntudatosan, de híven támogatja.

Vannak más pártok is, melyeknek ő nemcsak hogy létjogát nem tagadja — mit e helyről nem is lenne szabad tennie, — de készséggel elismeri, hogy a különböző irányú erőknak ugyanegy célra hatása, valamint az anyagi ugy az erkölcsi világban is jelentékeny tényező, s nálunk is szerepet van hivatva játszani. Ettől s az új pártalakulástól reméli ő valósalását azon államférfiúi mondanak, mely szerint e haza nem volt, hanem lesz, s mikor bocsánatot kér, hogy, mint több hó óta helyzeténél fogva hallgatásra utalt, nem birt elég önuralommal, hogy e szokásos alkalmat fel ne használja nézetei nyilvánítására, egyszersmind egy meggyőződése s kívánsága kijelentésével zárja be szavait. E meggyőződése s kívánsága az, hogy hazánk jövője szorosan az államháztartás rendezésének kérdéséről függ. Ha ez sikerül, ugy a nemzet megmentve, jövője biztosítva van, s inspirációi, reformjai majdan könnyen valósithatók. Ehhez képest kívánja, hogy minden párt — bármely politikai álláspontot foglaljon is el különben — hivatása fősúlyát ez idő szerint az állami egyensúly helyreállítására fordítsa. Minthogy azonban e munka elzúllott parlamentáris és pártviszonyok mellett majdnem a lehetlenséggel határos, második kívánata, hogy a jövőben alakulandó képviselőház elemei között egy egységes, szolidáris, tenni és hatni késő, államférfiúi tehetségben gazdag többség legyen, melynek támogatása mellett az általa pártolt kormány az állami egyensúly rendezésének nagy művét sikeresen fogantatosíthassa. Ezután emelt hangon élteti a királyt s a hazát, mit a ház zajosan és fölülva ismételt.

Gorove egy, az elnökre mondott, s Szilávy által pótoltt szerencsekívánata zárta be az ülést.

Körülbelül hasonló lefolyású volt a főrendek ülése is, ahol Majláth emlékezett meg rövid-

den az országgyűlésen történetekről, nem rokon-szenyvtelenül a pártok kiegyezéséről s az új kormányról, s Cziráky mondott köszönetet a főrendeknek s kormánynak, Haynald pedig az elnöknek.

Mind két ház ülése tizenkét óra körül véget ért s azután következett — egy órákor — a trónbeszéd felolvasása.

A trónbeszéd meghallgatására déli egy órákor zsufolásig megtelt a főrendház muzeumi ülésterme. Mindkét ház tagjai nagy számmal jelentek meg, majd kivétel nélkül diszruhában. A miniszterek teljes számban szokott helyeiken ültek, a két ház elnöke a két padsor élén, az elnöki emelvényről tekintve Majláth balról, Ghyczy jobbról foglalt helyet. A karzatokat a legdíszesb közönség foglalta el.

Pontban egy órákor Wenckheim Béla b. magyar diszruhában lépett a terembe, s egyenesen az elnöki emelvény felé tartott. A trónbeszédet megelőző rövid pár szava tartama alatt fővegét fején tartá; szintugy a végső pár szó elmondása közben is. Míg a trónbeszédet magát olvasta, fővegét kezében tartá.

Az országgyűlés tagjai a trónbeszédet mindvégig tiszteletteljes csöndben hallgatták, végül azonban zajos, s hosszas éljenzés tört ki.

Az ünnepélyesség 1/4. 2 órákor már véget ért. A trónbeszéd, valamint Wenckheim Béla b. szavai itt következnek:

Báró Wenckheim Béla a trónbeszéd felolvasása előtt így szólt:

Ő császári és apostoli királyi felsége által királyi biztosi minőségben legkegyelmesebben megbízatván az általa mondanodott trónbeszéd felolvasásával, van szerencsém azt ezennel felolvasni.

Tisztelt urak, főrendek és képviselők, kedvelt híveink!

Midőn ezen országgyűlést az 1872. évi szeptember 4. iken megnyitottuk, tekintettel az ország helyzetére, számos nagy fontosságú kérdés megoldását helyeztük kilátásba.

Mindezen kérdések megoldása nem volt esz-közölhető, mert gátló körülményeket hozott az idők kedvezőtlen fejleménye.

Az általános pénzülség, melynek hatását elemi csapások, és rosz termés még inkább súlyosbították, igen megnehezíté azon feladatot, hogy fenntakadás nélkül teljesíttessék mind az, a minek az állam biztonsága céljából szintugy, mint a mulasztások pótlására irányzott nagymérvű befektetések folytán teljesíttetni kellett.

Ily körülmények között az államháztartás gondjai nehezdedtek mindenkre, — az e szempontból szükséges intézkedések nyomultak előtérbe, — és a tovább fejlődés érdekében megoldandó kérdéseknek halasztást kellett szenvedniök.

De mindezek dacára történtek intézkedések, melyek a magyar állam integritása, biztonsága, szellemi és anyagi felvirágzása szempontjából kiváló fontossággal bírnak.

A Horvát-Szlavonországgal a régi történelmi alapokon létesített közjogi egyezménynek némely föltételei közmegnyugvásra módosítottak.

A határvidék visszacsatolása és polgárosítása közelebb vitetett a befejezéshez.

A magyar honvédség oly fokra fejlesztetett, hogy saját közvetlen tapasztalatunk szerint az állam biztonságának egyik nevezetes tényezőjéül tekinthető, és a Ludovica-Académia felállításával kellő számú alkalmas tisztek kiképzetéséről is gondoskodva lőn.

A kolozsvári egyetem létesítése által az ország azon része is egy hasznos központot nyert a felsőbb műveltségnek.

Az adó arányos és igazságos felosztására a földadó szabályozásáról szóló törvény által az első lépés megtéttetett.

A testvér fővárosok egyesítése ténynyé vált, mi a magyar államnak mielőbb egy, minden igényeket kielégítő politikai, közművelődési, társadalmi és kereskedelmi központot biztosít.

A választási rendszer több tekintetben s különösen az állandó névjegyzék behozatala által tetemesen javítottott, és az említettekén kívül még számos törvények alkottattak, melyek a képviselőház tagjainak nagyobb függetlenségét, a törvénykezés javítását, a nemzetközi kereskedelmi forgalom szabályozását, különösen pedig az új kereskedelmi törvénykönyv életbelepítését által a hitel emelését és általában a közművelődés ügyének előbbvitelét eszközölve, hathatós tényezők lesznek közös főcélunk, az ország jólétének előmozdítására.

Sok még a hiány, melyet pótolni kell, sok a

teendő a mi fenmaradt, de meg vagyunk győződve, hogy mindaz, a mi szükséges, fokozatosan bár, de gyors egymásutánban meg fog történni.

Biztosít Minket erről azon mindinkább érvényesülő irány, mely meg nem feledkezve az állam létfeltételeinek kielégítéséről, a takarékoságot tüzte ki feladatául.

Biztosít az áldozatkészség, melyet önk az által tanusítottak, hogy a jelen nyomasztó pénzügyi helyzetben is megzavarták a szükségesnek talált újabb terheket, kétségtelen bizonyítványát adva ez által is annak, — miért fogadják teljes elismerésünket, hogy az ország és a monarchia érdekében kívánt áldozatokat meghozni a nemzet mindenkör kész.

Biztosít végre az, mit örömmel hozunk tudomásukra, hogy a jó viszony, melyben három évvel ezelőtt a többi hatalmasságokkal állottunk, azóta csak nyert bensőségekben és szívéllyességben.

Ily körülmények között tekintettel a rokon-elemeknek a cselekvés terén történt egyesülésére is, bizton nézhetünk a jövő elé.

Ezer, a jövőben vetett remény kifejezése után — fogadják önk meleg köszönetünket buzgó fáradozásaikért.

Fogadják és vigyék meg küldöiknek őszinte királyi üdvözlőnket.

A trónbeszéd felolvasása után b. Wenckheim B. így szólt:

Ezzel felségcs urunk legfelsőbb megbízása folytán a jelen országgyűlés utolsó ülészakát berekesztettnek az országgyűlést feloszlatoznak nyilvánítom.

Felvilágosítás

Popovits Desseanu János országgyűlési képviselő mentelmi ügyében.

A „Pesti Napló“-nak f. é. május 19. ki számában egy nagy feltűnést okozó közlemény jelent meg, mely szerint az aradi kir. törvényszéket Popovits D. János országgyűlési képviselő irányában tanusított nagymérvű zaklatás vádjá terhelné.

Azóta e hirt épen nem hízegő megjegyzések kíséretében más lapok is hozták, holott elfogulatlan olvasás utján magukból e közleményekből kitűnik, hogy az aradi törvényszék eddig sem többet sem kevesebbet nem tett, min hogy csupán előnyomozás megtartása céljából az országgyűléstől nevezett képviselő ur kiadatását kérte. Még is, miután ezen egyszerű dolgot oly phrasissok kísérik, mintha nevezett képviselő ur ellen már nagy mérvű zaklatási cselekmények indítottak volna meg, a tény valódi állásának az igazság érdekében felvilágosítása végett szükséges köztudomásra juttatni azon körülményeket, melyek a nagy zajt valódi értékére leszállítják s az aradi kir. törvényszék magatartását igazolják.

Az aradmegyei árvaszék tapasztalván, hogy egy azt érdeklő hagyatéki activ követelése hosszú idő óta be nem folynak, felszólította a követelések behajtásával megbízott Popovits Desseanu János ügyvéd urat a dolog miben állásáról nyilatkozni, — ki ennek folytán azon kijelentéssel élt, hogy a kérdéses követelések még behajtra nincsenek. Miután azonban az árvaszék más oldalról nyert értesítések alapján ezen nyilatkozatot megnyugtatónak nem találta, vizsgálatot rendelt, melynek eredményeként kitűnt: hogy nagyobb összegű pénzek egy, sőt két év óta nevezett ügyvéd által behajtatnak, s általa a tömeggondnoknak be nem szolgáltatottak. A pénz behajtása s a pénzek ilyenmü visszatartása arra birta az árvaszéket: hogy e miatt az aradi kir. bünyenítő törvényszéknél panaszt emeljen, mi, tekintve egyrészt a felelősséget, mely az általa képviselt érdekért az árvaszéket terhel, másrészt a mai idők gonosz szellemét, melyben sikkasztások napirenden vannak, épen nem csodálható.

Midőn e panasz beérkezett, az aradi kir. törvényszék azonnal átértézte helyzete nehezességét, látva egyrészt, hogy nemcsak országgyűlési képviselővel áll szemben, ki immunitása véd, hanem e képviselő egyszersmind egyike azoknak, ki az ugynevezett nemzeti s egi képviselők sorába tartozott, s így az ellene intézendő bármely törvényes lépés könnyen zaklatásnak félre magyarázthatatik, — másrészt érezte, hogy tekintve miként nagy összegű pénz iránti érdek

forog fenn, súlyos felelősség terheli a teendőik tekintetében minden mulasztásért.

A törvényszék törvényes közeledését elébe tette a politizálásnak. Hogy azonban eljárása a zaklatásnak még csak árnyát se viselje magán, mielőtt egyéb lépés tétetett volna, Popovits D. János ur a vizsgálóbíró által egy udvarias hangon fogalmazott levélben értesítve lett, hogy ellene mily értelmű panasz érkezett, s felkérte, hogy a mennyiben hajlandó volna a panasz tekintetében önként nyilatkozni, ezt a vizsgálóbíró szívesen fogadja. Ezen értesítés folytán Popovits D. János ur a vizsgálóbírónál meg is jelent, s kijelentette, hogy írásilag nyilatkozni fog. Ugyanakkor a kérdéses behajtott pénzek címén letett a törvényszéknél 5800 forintot.

Azonban Popovits D. J. ur ígérete ellenére nem nyilatkozott, sőt minthogy írásbeli beadványban immunitására hivatkozva kijelenté, hogy nyilatkozni nem fog, — a törvényszék az indokolt panasz alapján — mely még egy fontos adattal a pénzletétellel gyarapodott — az előnyomozást megindítandónak találta s hogy e végből panaszoltat kihallgathassa, az országgyűlésnél panaszolt kiadatását kérte.

Eddig tart a törvényszék eljárása s ez a tényállás.

Hol itta zaklatás az aradi törvényszék részéről?

E kérdésre oly értelemben, mint azt a „Pesti Napló“ s némely lapjairól tették, elfogulatlanul felelni nem lehet, ha csak az ügybeni tájékoztatás nem szolgál menteségül.

Nagyon sajnós dolog, hogy ezen szerencsétlen országban már oda jutottunk, hogy ha valaki sikkesztással vádoltatnék is, ha az esetleg képviselő, még annyira sem lehet őt a hatóságnak megközelítenie, hogy kihallgattatása végett engedélyt kérjen, mert különben e miatt készen lehet a legnagyobb megaláztatásra.

Popovits D. János ur kiadatásának megtagadására a mentelmi bizottság indokul különösen felhozza, miként az árvaszék határozatát a belügyminiszterium, s a törvényszék határozatát a kir. tábla megsemmisítette. — S hogy a zaklatás vádjá minél nagyobb garral hirdethetessék, a hírlapi közleményben a dolog állása úgy látszik feltüntetve lenni, mintha a törvényszék emített megsemmisítő határozatok dacára, kérte volna Popovits D. J. ur kiadatását, holott az eziránti kérelem hónapok előtt intéztetett a képviselőházhoz, a megsemmisítő határozatok pedig a mentelmi bizottság összeülése előtt rövid idővel keletkeztek, — mi több, e bizottság addig, míg a határozatok nem hoztak, ülést nem is tartott, s így látszik az kikerülte figyelmét, hogy a kir. tábla határozat még akkor nem volt jogerejű, sőt még most sem az.

A közleményben e határozatok tartalma is el van ferdtve, olyanokul lévén feltüntetve, mintha azok az ügy érdemében keletkezett határozatokat semmisítették volna meg, pedig mindkettő csupán illetőségi kérdésben intézkedik.

A belügyminiszteri rendelet megsemmisíté az árvaszék határozatát, melyen a feljelentés alapján, azon indokból: hogy a kérdéses ügy nem az árvaszék, hanem a polgári törvényszék mint hagyatéki bíróság köréhez tartozik, a hagyaték még letárgyalva nem lévén. De ennek dacára a miniszteri határozat végén nyomatékosan hangsúlyoztatik, hogy a fennforgó visszaélés tekintetében a törvényes intézkedések kellő szigorral foganatba vétessenek.

A kir. tábla megsemmisíti a törvényszék határozatát, melyen a Popovits D. J. ur kiadatása iránti intézkedés alapszik, azon indokból, hogy a panasz előbb a törvényszék által polgári uton volt megvizsgálandó.

Ezek dacára óriási reclame csináltatik oly emberért, kinek ügye nem áll valami diszes rendben, oly törvényszék ellenében, mely szilárd magatartása, szakértelme s munkássága miatt eddig méltán az ország első törvényszékei közé soroztatott. Hol ezen eljárásban a morál?

Méltán tétetett ezen kérdés akkor is, ha a kir. tábla határozataiban csatlakozhatatlan lenne, s így fel kellene tenni, hogy az aradi törvényszék helytelenül járt el, midőn az ügyet előbb polgári uton vizsgálat tárgyává nem tette. De hiszen a törvény alkalmazásának éppen a jogosított organuma az első bíróság is, s tévedésnek éppen ugy kilehet téve, mint a legfelsőbb bíróságok, midőn ezeken megessék — de megessék máshol is — hogy más régi gyakorlat által megállapított elvi kérdésben önmaga határozatával ellentmondó határozatot hoz, mennyivel inkább áll ez az új ügyvédi rendtartásról, melynek kétértelmű szakaszai a törvényes gyakorlat által megoldást nem nyertek? —

Esedleg így van ez az ügyvédi rendtartás 66. §-val, mely jelzett ügyben alkalmazást nyert.

Ezen §-t az aradi törvényszék úgy értelmezte, hogy polgári uton csak akkor járhat el, ha az ügyvéd részéről a 44., 46., 48. §§ ok szerinti valamely közeledéseseg esete forog fenn, ha azonban bünyfenyitő tekintet alá eső cselekmény az, mi az ügyvédnek terheli, ezen esetben a bünyfenyitő eljárásnak van helye. Említett §. végpontja

legalább, mely a törvény-magyarázat szabályai szerint a §. többi részéből kivétel gyanánt tekintendő, világosan kijelenti: hogy a mennyiben bünyfenyitő eljárásnak helye lenne, a törvényszék ez ügyben polgári uton el nem jár, hanem azt az eljárást megindítja a végett átteszi a bünyfenyitő eljárás útjára.

Jelen esetben a panasz tartalmát a törvényszék oly természetűnek találván, mely bünyfenyitő eljárás alá tartozik, minthogy a panasz egyenesen a bünyfenyitő törvényszékhez intéztetett, úgy tekintette, hogy az ügy említett § értelmében, illetékes foruma előtt van, s a törvényszék a bünyfenyitő utról annál kevésbé vélte az ügyet elodázhatónak, mert a bünyfenyitő törvényes gyakorlat szerint, a bünyfenyitő törvényszék az adatolt bünyfenyitő panaszt el nem utasíthatja, — de mi több az ügyvédi rendtartás 48. §-ának végpontja is világosan kijelenti, hogy sikkasztás kérdésében csak bünyfenyitő vagy fegyelmi eljárásnak van helye, s utóbbinak csak akkor, ha mindenek előtt bünyfenyitő eljárás után a sikkasztás megállapítható nem volt. Ezen véleményben volt a kir. ügyészség is.

Ha a törvényszék valóban tévesen alkalmazta volna a kérdéses, többféle magyarázatot engedő §-t, ezáltal zaklatást követett-e el? Hol van a világon bíróság, legyen az bár a legtekintélyesebb, mely csatlakozhatatlan volna, főleg egy új törvény alkalmazásánál? s ha most e törvény nem alkalmaztatik azok izlése szerint, kik mindenből szeretnek politikai capitálist csinálni, azért mindjárt elégséges ok létezik-e egy törvényszék jó hírnevét sárral dobálni?

Az ily eljárás bizonyára nem emeli a bírák önértetét, s azon törekvést, hogy minden esetben a részrehajlatlanság érényét gyakorolják. Hogy éréjük el tehát valóban azon óhaj, m ként törvénykezésünk jó legyen, ha magunk vonunk el minden oly kelleket, mely az igazság szolgáltatás javulására vezetne?

Bizony mondom: nem lésezen addig jó igazságszolgáltatás, míg az politikai érdekek játszó lapdaja leend.

A. K.

Szombaton tartotta a jobb oldali ellenzők utolsó értekezletét. Az ülést br. Lipthay Béla elnök nyitá meg, röviden jelezve, hogy az országgyűlés berekesztése után a pártnak szélesebb körben működésre kell előkészülnie; mire nézve bizonyos megállapodások szükségesek, melyek iránt eszmecserére hívja föl az értekezletet.

Utána br. Sennye Pál szólalt föl, mindenek előtt ezen utolsó értekezlet alkalmából mélyen érzett köszönetét fejező ki barátainak azon bizalomért, melyet iránta tanusítottak, s azon kitartásért, melylyel a párt közreműködésében munkatartást vettek. Midőn a válság befejezése után külön pártot alakultunk, külön állást foglaltunk, nem érdekek, nem hatalmi vágy vezett bennünket; mert tudjuk, hogy a hatalom nagy, melylyel ellentétbe álltunk. Hanem egy magas cél lebegett előttünk: és ez az, hogy a pártoknak elvi alapokon alakulást indítsuk meg, mely nélkül nincs egészséges alkotmányos élet. E cél nem egészen sikerült. Mert azon eszme, hogy elvek képezzék a pártok alapját, — a kormány körében termékeny talajra nem talált. Szóló nem akar keserűen nyilatkozni azon pártalakulásról, mely a jelen helyzet fölött uralkodik, hanem azt vindicálja pártunknak, hogy nemcsak elveken alapul, hanem midőn alakultunk, ezen eszmének nem mondja, hogy áldozatai de igenis uttörői voltunk. Oly álláspontot foglaltunk el, melyet meggyőződésünk szabtak elénk; mely megnyugvásunkat eredményez.

Vannak, kik pártunk létjogát tagadják, mondván, hogy nincs elvi különbség közöttünk, hogy nem volt szükség különválni, sőt vannak, kik azzal vádolnak, hogy megtörtük a pártegységet s ez által megbénítottuk a kormány üdvös tetteit. — Vannak viszont, kik nem tagadják az elvi különbségek létezését, kik magán körben be is vallják, hogy nézeteinket osztják; de ügytelenségnek tartják különválásunkat már most; s csatlakozásukat hozzánk későbbre tartják fenn.

„Ea — ugymond Sennye — a machiavellismust nem követem; én ehhez az ügyességhez nem értek, nem akarok érteni!“ (Viharos eljenzés.) „Mi a becsületesség politikájának adtuk elsőbbséget, kerülve a kétszínűséget, a hol helyünket nem találtuk, nem bujkáltunk, nem vakandokoskodtunk. Sajnáljuk, ha a nemzet ezen eljárásunkat nem értené; „de el fog jönni az idő, midőn megértendő.“

Mert igenis van elvi különbség közöttünk. A célban nincs. Államéletünk föntartása, pénzügyeink rendezése: ezek közös célok. De az eszközökben, a kiviteli módzatokban, és a modorban van és lesz különbség. Természetellenes azon föltevés, hogy oppositiónak csak akkor van jogosultsága, ha az az államalap ellen irányzott. Ilyen volt a balközépi ellenzék. Meg is mutatta, hogy a hol a közjogi álláspont választja el a pártokat — ott nem lehet egészséges alkotmányos fejlődés.

Azt kívánják tollunk, hogy létjogunk behoznyítása végett az államalap iránt foglalkunk különállást? hogy mi ne fogadjuk el a parlamentárismust? Tudják meg, tudniok kell, hogy mi nem vagyunk reactionáriusok. Mi conservatívek vagyunk. A conservatív eszme azon talajon működik, melyet a törvény elébe szab; azon téren mozog, melyet az ország alkotmánya kijelöl. Működik a viszonyok helyes mérlegelésével, tekintetbe véve a nemzet erejét, a viszonyokat, és az idők követelményeit. Sokan azt várták — ugymond tovább — hogy mi a vallás terén, felekezeti exclusiv

állást fogunk elfoglalni. Es miután ezt repudáljuk: azt mondják, nincs létjogunk. Azt hitték vagy akarták-e vajjon, hogy mi felekezeti harczt, vallásháborút fogunk kezdeni? Mi nem követünk felekezeti politikát: de vallási közönbösséget sem negyelyezünk. A conservatív irány minden vallás, minden egyházi felekezet tüneményét, jogait, birtokát egyformán tisztelben tartja. De éppen mert a vallást a polgári rend, fegyelem s társadalom alapjául tiszteli — nem tart azokkal, kik a vallástalanságban vélik rejleni a fölvilágosodást.

Kifejti ezután szól az elvi eltéréseket; melyek léteznek; habár nem szenvedélyvel állítanak is előtérbe. Egyike az, hogy mi is fektetünk sulyt a rendre és fegyelmre. De nem egyesek érélyében, s a hatalom erőszakoskodásában kereszük biztosítékait: hanem az intézmények oly közrehatásában, hogy az a társadalmi viszonyok minden terén állandón érvényesüljön. A szervezésben van a sulypont.

Másik az: mi kimondjuk nyíltan, hogy a magyar állam anyagi és szellemi fejletlenségénél, sőt az ország szegénységénél fogva a mai nagy kormányzati apparatust meg nem bírja. Igen is fönn kell tartani államiségünket, s a közkörmányzat hatását fokozni is; még áldozatokkal is. De ki kell vetni e nagyszabású keretből mind azt a mi fölösleges, a mi elodázható; a hasznost is redukálni azon mértékre, hogy idő előtt el ne vérezünk. Igen is fejleszteni kell intézményeinket, de a nemzet tehetsége és géniusa értelmében; nem az európai cultura által föltölt előítéletek szerint.

Ezután áttér sző a zempléni pontozatokra. Hivatkozva arra, hogy pártunk tagjai szívesek voltak január 28-ki beszédét alapul fogadni, kimondja, hogy nagyonban és egészen a zempléni pontokat abbéli nézeteivel egyezőeknek találja. Vannak azonban pontok, melyek barátink közt teljesen tisztába hozandók: Igy először is a municipális rendszer még sok eszméztározó okozója. Szőlo szerint az autonomia oly tényező, melyet nélkülözni nem lehet. „De — ugymond — az önkormányzatot nem keresem ezen vagy azon tisztviselő választásában; hanem az állam érdekeinek előmozdítása körül a független elemek ingerszolgálatában. Meg ide nem emelkedhetünk: az autonomia nem lesz valóság.“ Bizonyos tisztviselők kinevezését szükségesnek tartja. De el ismeri, hogy az elv teljes elfogadása a közvéleményben megérve nincs, habár tagadhatatlanul nagyon terjed.

Még pedig nem a helyhatósági jogok megszorítása végett szükséges a tisztviselők kinevezése, hanem a választással járó corruptió miatt. Azt mondják, ugyan, hogy a választás biztosítja a közép nemességnek még némi befolyást. Bizonyos mértékben ez igaz; de még nagyobb mértékben okozza az elkeseredést, elszegényedést, corruptióját. Barátja ő a választott közegeknek, ott hol ingyen szolgálatot teljesítenek. De hol a hivatal mintegy kenyérkereset — (tisztos és megengedhető kenyérkereset, hozzáteszi) és fizetéssel jár: ott a választás megbénítja a tisztviselő függetlenségét, stabilitása éréztét; arra utalja őt, hogy kegyeket há hássza azoknak, kiket igazgatnia kellene.

Közigazgatási okai is vannak. Ma a közigazgatás foladatai mások mint régenten. Ma szakszerűleg kell tanulmányozni ezt is. De hogy lehet a fiatal embertől azt kívánni, hogy egy szakra éveken át képezze magát, midőn tudja, hogy állása ott a választástól, cliquektől, mások szeszélyeitől függ. Azonban e tekintetben sem akar szőlo merre lenni, s oly módozatot, mely a célt legjobban megközelelti, kész elfogadni.

Egy további pont a parlamentarizmus. Sarkalatos programunk a parlamentarizmus kormány elfogadása. De ennek corrolariuma a parlament reformja. Ugy mint ma van nem munkaképes; hite szerint reformálni kell számra és szellemre nézve; számi reformja előmozdítandja a szellemet is. Ily reformot házszabályokkal pótolni nem lehet.

Ezen a jelenlevők zajon helyeslései által gyakran félbeszakított beszéd végén kiemelt szőlo a párt néhány havi közreműködése alatt kifejtett a baráti viszonyt, „melynek habár eredményeket nem vívtunk is ki“ kedves emléke kísérje a most eloszlókat; s hathatósan apostrophálta a párt tagjait, hogy legyen kiki a maga körében buzgó apostola elveinek, s harczoza a választásoknál; „melyek után fogjuk ugymond vagy, mint remélem, szaporodjunk; de elveinket ne adjuk föl.“

Szőlo még Molnár Pál s Lipthay B. miután megválasztott a párt közp. bizottsága, melynek tagjai: Lipthay elnök, Appony Albert, Kállay Béni, Máday Sándor, Szőgyényi László s gr. Zichy Nándor.

Magyarország új helyzetéről

ezeket írják a magyar fővárosból a „Kölnische Zig“-nak:

„Az érékközösséget Németország és Ausztria Magyarország között senkisé megtagadhatja, a ki komolyan és lelkiismeretesen itél. Miután azonban a monarchia dualisztikus alakulása következtében Magyarország annak factorává lett, a magyar állapotok tárgyalás feltüntetése érdekel bir. Gyakran tapasztaltam, hogy a német sajtó azon része is, mely sulyt fektet Ausztria és Németország egyetértésére és Ausztriát Németország „természetes“ szövetségeseének tekint, az osztrák-magyar birodalom belső helyzetéről nem bir világos fogalommal, mivel a bécsi sajtó által befolyásoltja magát, mely gyakran kicsinyes rancune és külön érdekek hódol.

A monarchia politikai ereje Cislajthania német népességében és a magyarokban fekszik. Az előbbi fen akarja tartani a birodalmat annak culturalis hivatása végett, míg a magyarok nemzeti ségök fentartásáért küzdenek, midőn a dualisztikus Ausztria-Magyarország feúállást biztosítani akarják. A mig Németország Ausztria-Magyarországot „természetes“ szövetségeseének tekint, melynek segélyére a jövő bonyodalmakban biztosan számíthat, a magyarok politikai éréjének fejlesztésére s erkölcsi

befolyások emelésére nagy sulyt kell, hogy fektessen.

Magyarország politikai és pénzügyi helyzete lehet sok tekintetben nem örvendetes, de tagadhatlan, hogy a két nagy párt fusioja a magyar állam kiépítésének szilárd alapot teremtett. A magyaroknak szemökre lehet vetni, hogy tán szűkkeblűleg (!) és erőszakosan (!) járnak el, de nem szabad feldni, hogy a magyaroknak nagyobbára félművelt népekkel van dolguk.

A magyar nép roppant többsége csatlakozott a liberális kormánypárthoz. E körülmény főleg Tisza a érélyes fellépésének tulajdonítandó; a vereségek, melyek érték a Sennye pártot minden megyében és melyek azt elenyészőleg csekély kisebbséggé teszik valamint a Kossuth-féle propaganda hatástalansága az előbbi baloldali megyékben, azon magatartásnak következményei, melyet a magyar kormány ujjában tanusított.

Habár a Sennye párt némi tekintetben figyelemre méltó programot tett közé, még is meg van a gyanu, hogy Sennye csak a clericalis mágusok uttörője: programja ugyan mit sem foglal magában, a mi e gyanut igazolná, de nem titok, hogy mig a magyar püspöki kar opportunítási okokból a kormánypárt-hoz csatlakozott, a kath. papság nagy része Sennyeire számít. Nem csak a clerus, de a kath. lakosság ultramontán része is hajlik Sennyeire, de nem mer előlépni, mert nincs bátorsága rokonszenvének népszerűtlenségét elviselni. Az összes protestans papság és a protestánsok tulnyomó nagy része Tisza körül csoportosul és gárdáját képezi ugy szőlo, mely őt nem csak támogatja, de a népet is capacitálja, mi által a szélső bal propagandája ártalmatlanná van téve.

A gyanu, hogy Sennye és pártja clericalis utógondolattal birnak, még azon körülmény által is tápot nyer, hogy a Sennye-párt programja minden reformkérdésről szőlo a legapróbb részletességekig, s csak a pénzügyi kérdést és a „confessionalis viszonyokat“ érinti csak futólagosan. A homályos beszédből az tűnik ki, hogy Sennye meg akarja tartani a statusquo; de mit jelentessen ez? Magyarországnak szabadelvű egyházi törvényhozára van szüksége, mely keresztülvigye a lelkiismereti szabadságot. Mit kelljen tehát érteni a statusquo fenntartása alatt? Miért nem lép ki nyíltan Sennye? Hallgat, mert sem kath. párhiveit nem akarja magától elidegeníteni, sem clericalis hírébe nem akar jutni.

De hogy egy ily magatartás nem alkalmas a gyanu elhárítására, természetes. Sennye egy kiváló tehetség, s hivi őt Magyarország „legjobban iskolázott államférfi“-nak mondják. De tény, hogy ha ő kormányra jutna, ez a reactionarius és főleg az ultramontán áramlat győzelmének volna tekinthető.

Magyarország rendkívüli helyzetben van, az elmulasztottakat helyre kell hozni és a magyar államot alapjaiból ujja teremteni. Tisza el van határozva, hogy e művet keresztülvigye és a kis Sennye-párt nem fogja őt ebben meggátolhatni. De még is sajáni lehet, hogy egy ily jeles erő nem vehet tevékeny részt a munkában, mivel nem képes megfeln az új kor követelményeinek.

De legyen bár mint, Tisza érélyétől és a fuziótól a legjobbat lehet várni Magyarországra. A politikai szenvedélyek lecsendesedtek már és a magyar nép nagy többsége azon gondolatban, hogy az állam kiépítését végre viszi, tömör pártot alakult, mely a dualisztikus állam forma új új biztosítékának tekinthető.

Páris, május 23. A senatorok választása iránt majdnem minden departementban a legelőkeltebben folynak az izgatások. A legitimisták közt azon jelszó adatott ki, miszerint ott, hol a győzelemre nincs kilátásuk és a választási-küzdelem republikánus és bonapartista jelölt közt folyik — az előbbinek pártjára álljanak.

Brüssel, május 23. Malou, a miniszterium elnöke, figyelmeztet a püspököket, hogy a kormánynak állása a folytonos clericalis zavarok miatt tarthatlanná válik és ennélfogva a tömeges körmenetek beszüntetendők volnának. Kérdés azonban, hogy a felhasználott népiömegeket lehet-e arra birni, miként legyenek szándékukról.

Páris, május 23. Azt állítják, hogy a miniszterium egyhangulag az arrondissement szenai választások mellett van, és ezt a nemzetgyűlésben érélyesen fogja védeni. — Parliamenti körökben azt hiszik, hogy a min. válság elkerülhetlen, ha a nemzetgyűlés többsége a departement szerinti választásokat fogadná el.

Brüssel, május 23. A kibocsátott hivatalos hirdetmény dacára a papság, biztos hír szerint mégis meg akarja ma a körmenetet tartani; a bucsusok az Etterbee külvárosban fognának egybegyűlni.

Brüssel, május 23. A polgármester tilalma dacára megkísérelt körmenet mégis elmaradt. — Az „Ind. Belge“ szerint néhány tanuló a miniszteriumok előtt zajongott, de a rend nem zavartatott meg; egy körmenet, mely nem azonos a tervezett nagy zarándokolással, rendezésére adott alkalmat, a rendőrség kivont fegyvert alkalmazott, több ember elfogatott; a körmenet résztvevői a házakra menekültek és eloszlottak. — A Duchesne ügyben az elővizsgálati okiratok néhány magyarázat kíséretében átadtak a német követnek.

Sz.-Pétervár, május 23. Egy poseni lap híre egy orosz kormány és a pápai szék közt kötött egyezményről értesült részről megkafoltatik; az egyházmegyei és metropolitai viszonyok status-quo-ban maradnak. Mig az 1868. évi rendelet megengedte a pápával való közvetlen levelezést, egy ujjab rendelet szerint ezanul csak a miniszter közvetítésével lesz szabad.

Köln, május 24. A „Kölnische Ztg.“ jelenti hogy hesseni Sándor herceg neje állítólag a családlatlansági dogma miatt minap áttért az evangélicus egyházba.

London, május 24. Azon hír, hogy az orosz püspökök meg akarták a pápát kérni: békülék, valóban bizonyul; de a közbenjárásra vállalkozott Pope-Honvessy még nem utazott Rómába, hanem állomást kapott Nyugatindianában.

Madrid, május 23. A volt képviselők és szenátorok tegnapi gyűlésén 600 személy vett részt. A gyűlés egyhangúlag elhatározta, hogy a legközelebb egybehívandó cortesnek alkotmányjavaslatot fog előterjeszteni, mely az összes szabadelvű monarchikus pártok compromissuma alapján jött létre.

Nápoly, május 24. Tegnap 200 tanuló a Toledo utcában tüntetést kezdett, de a történt felszólításra szétszórultak; tíz résztvevő elfogatott.

Gotha, május 24. A socialistá kongressus tegnap alakult meg, jelen volt 130 küldött, kik 24,443 szavazatot és 284 helyiséget képviselnek.

Bécs, május 24. A „Montags Revue“ jelenti: A birodalmi tanács október közepén fog egybegyűlni, és egyidejűleg fog a delegációkkal ülésezni.

Hamburg, május 24. A tőzdecárnok riojaneiroi sürgönye f. hó 22-ről jelenti, hogy a német-brasilian bank ott is beszüntette fizetéseit.

Legujabb.

Berlin, május 24. A „Nat. Ztg.“ egyszerű udvariassági látogatásánál jelentősebb ténynek mondja azt, hogy Hohenlohe herceg jelen volt Mac-Mahon tbnagy estélyén; azután így folytatja: Hohenlohe herceget Párisba visszatérte előtt Vilmos császár megbízta, hogy Mac Mahon biztosítsa a császár szomszédbaráti, jóakaratu érzelmeiről. Mac-Mahon legmelegebb köszönetét fejezte ki és a kellemes eseményt azonnal közölte környezetével.

Bécs, május 24. A „Presse“ arról értesül, hogy Wiesinger József, ki néhány napja fogatott el, azzal van vádolva, hogy Beckx jezsuita rendőr-főnöknek javaslatokat tett egy a német birodalmi kancellár ellen elkövetett merényletet illetőleg; további részletek most nem tehetők közzé, mert az egyik bűntársat keresik még és a további felvilágosításokat a bírói vizsgálat adja meg.

London, május 24. A „Times“ az angol közjegyzőkre vonatkozólag a következőket mondja: Német és Franciaország megelépetve látásnak, hogy Anglia tanácsot ajánlott; Anglia ma legalább ép oly erős, mint a francia háboru kitörése előtt; nem mondott el arról, hogy a diplomatiát a béke érdekében felhasználja; Franciaország ügyei ma jobban érdeklik az angolokat, mint saját ügyei; a külügyminisztérium könnyen válhat ismét a legfontosabb kormányosztálygyá.

Brüsszel, máj. 24. A külügyminiszter a senatusnak bemutatta a német-belga ügyiratokat. — A Duchesne-ügyben folytatott vizsgálatra vonatkozó okiratok csak ma érkeztek meg Berlinből; az azokra vonatkozó közlések alkalmasabb időpontra halasztattak; de az átnyújtott iratok vitatása a mai napirendre tűzött ki.

Berlin, május 24. A „Reichsanzeiger“ minden más versio ellenében azon hirt, mely szerint a francia cadretörvényről a külföldi német követekhez körirat intéztetett volna, teljesen valótlannak nyilváníttja.

Bécs, május 24. A „N. Fr. Pr.“ jelenti, hogy a Felsőház találkozása a német és orosz urakodókkal el van határozva. A találkozás valószínűleg Emsben fog történni.

Bécs, május 24. A „Tagblatt“ jelenti: Thiers valószínűleg augusztusban megy Brüsszelbe, hogy találkozzék az orosz csárral, aki vele Európa helyzete felett értekezni kíván. A kormánykörök, s különösen Mac Mahon megvannak elégedve a közbenjárással.

Belgrád, május 24. Milán fejedelem, körutján mindenütt a leglelkesebb fogadtatásra talál.

Bécs, máj. 24. Az itteni rendőrség Rómából kapta a tudósítást, hogy két egyén merényletet tervez Bismarck ellen. A bécsi jezsuita-collegiumban néhány hét előtt, egy a jezsuita generálisnak Beckxnek szóló levél adatott át egy ismeretlen férfi által. E levélben ajánlat tétetik Bismarck ellen elkövetendő merénylet iránt, melynek előkészítésére 200,000 frt, sikerülése esetre pedig egy millió frt kéréstett. A Rómából ide érkezett jelentés folytán, Wiesinger József írnök, mint aki a levél szerkesztésében részt vett — elfogatott. A második bűntársnak még nem jöttek nyomára.

Jegyzéke

Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről juniushó 2-án délután 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben felveendő tárgyaknak:

1. Polgármester havi jelentése.
2. Az üresedésbe jött állatorvosi állásnak valóasztás utáni betöltése.
3. Az üresedésbe jött egyik rom. cath. kántori állásnak valóasztás utáni betöltése.
4. Polgármesteri előterjesztés a catasteri községi bizottság megalakításáról.
5. Az aradvárosi catasteri bizottságba, rendes tagul meg választott Scherch József a valóasztást el nem fogadja.
6. Belügyminiszteri körintézmény az önkormányzati rendszer folytán életbe léptetett törvényhatósági közigazgatásnak javítása, erősítése és fenntartása tárgyában.
7. A magas kormány az 1875. évi szentesített I., II., III., IV., V., VI., VII., IX. és X. törvénycikkeket megküldi.
8. Polgármesteri jelentés a szin és bérház építési munkálatainak megtörtént felülvizsgálatát tárgyalólag.

9. Tanácsi vélemény a kurticsi 10 holdföld eladásából remélt, de a magas minisztérium által jóvá nem hagyott 3200 frt bevételek mikénti tedezése iránt.

10. Tanácsi vélemény a város vagyoni leltározására kiküldendő bizottmány megalakítása iránt.

11. Tanácsi vélemény Szegeden f. é. juniushó 6-án tartandó országos kiállítási értekezletre kiküldendő tagok iránt.

12. Tanácsi javaslat az új temetők megnyitása, és a temetkezési rendszabályok megállapítása tárgyában.

13. Tanácsi vélemény a város területén található s az udvarral összeköttetésben nem lévő pinceszaklakások betöltése tárgyában.

14. Polgármester hiv. jelentése Bogóy Alajos és Mandoki Béla szinigazgatókkal a színház bérbe vitele iránt megkötött szerződésről.

15. Polgármesteri jelentés a városi helyiségek bérben tartásának 1876 május 1-ig leendő meghoszarbitását tárgyaló jelentésre.

16. Metianu János aradi román gör. kel. püspök értesíti Arad város közönségét, hogy hivatalos működését megkezdte.

17. Kapitányi hivatal jelentése az Aradon tartózkodó nazarenusok összeírásáról.

18. A honvéd-egyletek országos központi valóasztmányának köszöneti irata Arad város közönségéhez.

19. Mérnöki hivatal jelentése a két bérház udvarában levő kutak építése tárgyában.

20. Építési és köcsönművelési bizottmány jegyzőkönyvei.

21. Tiszti ügyész jelentése Jiraszek Ferenczel kötött ház építési szerződés biztosítékának bekebelezését tárgyalólag.

22. Tiszti ügyész jelentése Aggvölgyi Lajos-sal a libásbéli 3 hold föld haszonbérlete iránt kötött szerződésről.

23. Tiszti ügyész jelentése a bérben tartott hivatalos helyiségek felmondása iránt.

24. Gazdasági szék jelentése a 3. számú falerakó hely bérbeadása tárgyában.

25. Gazdasági szék jelentése Telecsán Mihály kérvénye tárgyában.

26. Gazdasági szék jelentése az orovil-utczai üretelek haszonbérbe adása iránt.

27. Gazdasági szék jelentése Suhay József kérvénye tárgyában.

28. Gazdasági szék jelentése a városi bérházban ezelőtt Boros József által bérben birt bolti helyiségek újabb bérbeadásáról.

Institoris Kálmán,
főjegyző.

(Folytatása következik.)

Különlélek.

— Az „arad-városi szabadelvűpárt“ nagyvalasztmányának ma d. u. 6 órakor tartandó értekezletére felhívjuk az illetők figyelmét. Ohajtható, hogy arra minél számossabban jelenjenek meg.

— Felhívás. Az országgyűlési szabadelvű párt május 22. napján tartott közgyűlésében a jövő képviselővalasztások körül felmerülő kérdések intézésére tagjai közül egy nagy országos bizottságot valóasztott. A párt közgyűlésének határozata értelmében az országos bizottságnak a megvalasztottakon kívül tagjai mindazon egyének, akik az ország törvényhatóságaiiban, kerületeiben, székeiben, vidékeiben és képviselőküldésre jogosított városaiiban alakult szabadelvű köröknek elnökei. Említett igen tisztelt elnök urakhoz azon kéréssel fordul az országgyűlési szabadelvűpárt végrehajtó bizottsága, miszerint sziveskedjenek czimeiket, posta- és táviradaállomásaikat a végrehajtó bizottság elnökével, Gorove István ural, — a szabadelvű kör helyiségeiben, Budapest, régi Lloyd épület, — a legközelebbi idő alatt tudatni; sziveskedjenek továbbá egyuttal az egyes valóasztókerületben létező szabadelvű körök elnökeinek neveit, posta- és táviradaállomását is a központi végrehajtó bizottság fentemlített elnökének tudomására juttatni. Kelt Budapesen, máj. hó 24. dik napján. Id. B. Vay Miklós. Gorove István elnök.

— A helybeli polgári és elemi tanodák növendékeinek ma leendő majálisuk a nagyerdőben. Miatán erre igen sokan szándékoznak kimenni, czélászerű volna, ha az omnibusz közlekednék oda és vissza, amire a közönség érdekében felhívjuk az omnibusz-tulajdonos figyelmét.

— Ugy látszik, némely megyében nem tartják okvetlenül szükségesnek a hazai törvényeket és belügyminiszteri rendeleteket respectálni, hanem miként a bizonyos egyénekre nézve boldog emlékü Bach-korszakban, ugy most is kényük kedvük szerint az állam hivatalosság lett nyelvét ignorálni. Így ujjában ismét Fehérimplomból, utóbb pedig Autalfalváról (Torontálm.) Stojanovich Stuhlrichter urtól egy hivatalos ügyben nemet átirat érkezett városunkhoz, melyet illető hazafias közegünk azon megjegyzéssel küldtek el Torontálmegye a listán jához, hogy ez sziveskedjék Stojanovich Stuhlrichter urat az 1865—68-ki 44. t. cz. 4. §-ára komolyan ráemlékeztetni.

— Nagy-Szeben, máj. 23. A román congressus kevés megszakítással reggel tíz órától este tíz óráig folyt. A feltétlen passivitás és solidaritás kimondott. Ennek foganatosításra bizottság kiküldetett. A gyűlés izgalmas volt. Tisza elleni kitörések történtek.

— Szokolcz, máj. 24. A Hurbán által Szokolczán kiadott „Orkevnily“ cz. lapnak további kiadását a szeniczei törvény-szék betiltotta.

— A magyar akadémia folyó évi nagy gyűlése vasárnap május 23-án vette kezdetét. E napon az osztályértekezletek

tartattak meg, melyek az anyagot szolgáltatják a nagygyűlés teendőihez. De az idén az osztályértekezletek éppen nem voltak népesek a jó idő ugy látszik sok embert a zöldre csalt ki. Az osztályok mint tudva van a tagvalasztások s pályadijak oda itélése körül tesznek javaslatot az akadémia összes tagjai nagygyűlésének, mely kedden és szerdán fog a tegnapi történetek felett dönteni. Az I. (nyelv és szék) osztály levelező tagoknak ajánlja Bartalics István és Dankó Józsefet, külföldi tagnak Ascoli milanoi tanárt. A Gerova-jutalmat a II. ik számú pályaműnek ítélte oda. A II. (társad. történelmi, bölcs.) osztály rendes tagnak ajánlja Keleti Károly kitűnő statiszticusunkat, ki az akadémia egyik legbuzgóbb és tehetségebb munkása s oly nevezetes szolgálatokat tett a tudománynak, hogy megvalasztása megérdemelt jutalmazás lesz. Levelező tagoknak: Ortva y Tivadar muzeumőr, ki nek régészeti dolgozatait nem csak alapos szakismeret, hanem gondos kidolgozás is jellemzi s kivel az akadémia kitűnő munkást nyere, továbbá Rupp Józsefet. Az osztály nem mindennapi szigort fejt ki — mennyiben 8 belföldi ajánlott közül csak e kettőt fogadta el. Külső tagoknak ajánlja: Gaillard ot Sayoust (még pedig egyhangú szavazattal) e két kitűnő történetíró, kik közül első a történetudománynak egy részét rectificálta, az utóbbi pedig a magyar történetnek oly szép szolgálatokat tett francia nyelven írt műveivel és a francia akadémiaiban tartott felolvasásával és Zeller a kitűnő berlini philosophot. A takarékpénztár által kifizűtt 1500 frtra nézve kérdés fog intézteni a takarékpénztárhoz, vajjon azon szoros összeköttetésnél fogva, melylyel a nemzetgazdaság a statisztikához áll: nem volna-e a jutalom statisztikai munkának oda itélhető? S igenlő válasz esetében Konek statisztikája nyeri el a jutalmat. A Dóra s Gerová jutalomra nem érkeztek pályamunkák. A III. ik osztály lev. tagoknak dr. Koch kolozsvári tanárt s Fehér Ipolyt; külföldi tagoknak Des Cloizeaut ajánlja. Az akadémia nagy jutalom dr. Fodor „közegészségügy Angliában“ czimű művének, a Marczibányi Hunfalvi János „Eg és föld“ czimű művének ítélte oda.

— Ghyczy-alapítvány. A képviselőház elnöke, Ghyczy Kálmán a következő levelet intézte Tisza Kálmánhoz, mint „Az orsz. kisdedőv egyesület elnökéhez“: Nagyméltóságu grófú, kegyelmes asszonyom! Hogy képviselőházi rövid idejű elnökségemnek némi emléke maradjon, s maradjon épen azokra tekintettel, kik a képviselőháznak szo gátatában állanak, nagyméltóságodhoz, mint az országos kisdedőv egyesület tisztelt elnökéhez, a következő kérelemmel, illetőleg ajánlattal járulok. Méltóztatassék nagyméltóságod az elnöksége alatt álló egyesület részére örök alapítványként 1200, az az egy ezer kétszáz o. é. forintot elfogadni, ez ajánlattal szemben azon kötelezettséget vállalván, hogy az egyesület vezetése, pártfogása, vagy segélyezése alatt a fővárosban létező kisdedőv intézetekben három ingyenes hely, egy magasabb, egy a közép- és egy a kisebb osztályból akként tartassék fenn, hogy azokra a képviselőház hivatalnokai s szolgásmegfolyezte megfelelő korú kisdedői számára, a mennyiben lehetséges, a lakásaikhoz közelebb fekvő intézetekben, mindannyiszor a képviselőház elnökének írásbeli ajánlatára előzőleg igényt tartihasson. Ha az illető magasabb osztályú helyekre alkalmas kisdedő nem lenne ajánlható: ez esetben helyette a kisebb osztályú helyek közül kettőt ohajtanék igénybe vétethetni. Azon reám nézve kedvező esetben, ha nagyméltóságod, illetőleg az elnöksége alatt létező országos kisdedőv egyesület ezen ajánlatot s az ahöz kötött feltételt elfogadni hajandó, méltóztatassék azt velem kegyesen tudatni s én a fent jelzett összeget azonnal folyóvá teendém. Fogadja nagyméltóságod mélytiszteletem nyilváníását, melylyel vagyok Budapesten, 1875. dik évi május 22. én nagyméltóságodnak alázatos szolgálja; Ghyczy Kálmán.

— A következő sorok közlésére kértünk fel: „Várady Gábor és Verhovay Gyula urak között az „Egyetértés és M. Ujság“ idei 43. számában „Pletykák“ rovat alatt megjelent ciklik folytán felmerű ügy, jelenlétünkben lovagias uton elintéztetett. Budapest, máj. 23. án. Podmaniczky Frigyes s. k. Pap Lajos s. k. Mocsáry Lajos s. k. Oláh Károly s. k.

— Salvi utját lova lábmeredvsége miatt Nancyból tovább nem folytathatá. Egy Nancyban május 22. én 11 óra 55 perczkor éjjel föladott sürgöny ezt jelenti Budapestre: „Salvi nem képes lóháton folytatni utját. Salvi ur meg itt van s lovával egyutt vasuttra száll. — Bauvieux alez. redes.“ — Ugy halljuk, hogy Andrássy Manó gróf felhívta Salvit, hogy térjen vissza. Megemlítettönek tartjuk, hogy ugyanennyi idő alatt, melyet Salvi uton töltött, Zubovics hat mértfölddel többet tett meg.

— Két gonosz testvér. A Duna mellett, nem messze a fővárostól, van egy kis falu, Batta. Pünkösdi első napjának éjjelén két testvér mulatott itt a korcsmában és igyekezett egy ott ülő battai paraszttal összetűzni. Célukat el is érték, s a nős embert egy összevisszaverték, hogy testén, fején nem maradt egy ép hely. A szegény ember a mikor otthon bepillantott a tükörbe s látta kegyetlenül eltorzított arcát, így kiáltott fel: „Nem akarok ily rután élni; inkább a Dunába öltöm agamat!“ — Nejének sem volt hatalma visszatartani; rövid idő múlva holt teste uszott a folyam habjaiban. A bírónak, ki a korcsmában közbevetette magát, a két gazembert ugy keresztülvágta tenyerét, hogy kezét valószínűleg amputálni kell. Jellemző a dologban az, hogy a battai jegyző nem tett jelentést a hatóságnál, s a szolgabíró csak az érdi plébános utján jött a dolog tudomására. A gyilkos fiúk már több ízben követték el a legzabolátlanabb kihágásokat.

* Gyilkosság fanatizmusból. Khiryeen Törökországban történt, hogy az örmény püspököt egy előkelő keresztény ebédre hívta meg; ebéd után a háziur kiment, hogy cselédjeinek némely utasításokat adjon. A püspök az asztalnál egyedül maradt egy fanaticus muzulmánal, ki

azonnal a vallásra terelte a beszédet. A püspök erőlyesen cáfolta ellené, ki dühében a gyerityát eloltotta, vad állatként a püspököt megtámadta és megfojtotta. A zajra bejött háziur a püspököt már holtan találta; a török gyilkos megugrott.

Közgazdasági rovat.

— Magyar pezsőg. Sok magyar bortermelő tündökött már azon, hogy miért nem lehetne magyar borokból kitűnő pezsőgöt előállítani? Ez irányban számos kísérlet is történt, de a francia pezsőg mindezeideig fölülmulhatlan maradt, jóllehet a magyar borok pezsőg készítésére, valamint különben is nem alávalóbbak, mint a franciaországbeliak. Az egész mesterség csak a készítés módja körül forog, melynél sokszor egy csekély valami döntő.

Magyarország aránylag az egész világon legtöbb, és igen sok kitűnő bortermeszt, s így természetes, hogy a magyar bortermelők régóta azon törték fejűket, miképen lehetne magyar borokból hasonló pezsőgöt kiállítani, mint a francia.

A francia pezsőgkészítés módja azonban titok volt, melyhez nem lehetett hozzáférni.

Csak a legujabb időben sikerült e titkot ellesni egy hazánkfa által, kinek gróf Zichy Ferencz szolgáltatott erre alkalmat.

A dolog így történt: Bizonys Petheő Imre, fehérmegeyi birtokos, ki mint műkedvelő vegyész pezsőgkészítéssel is foglalkozott — három év előtt Franciaországba küldetett a kormány által, hogy Chalons sur Marneban Jaquesson híres gyárában a pezsőggyártás művészetét tanulmányozza. E cél elérésére döntő befolyást gyakorolt gróf Zichy Ferencznek a gyár igazgatósághoz intézett ajánló levele. Ez ajánló levele a nemes grófnak azért birt különös nyomatékkal, mert a Jaquesson gyár időközben egy részvénytársulat birtokába ment át, a mely részvénytársulatnak a gróf 300,000 frank erejé g részvényese, s a társulat igazgató valóasztmányának tagja. Csakis így sikerülhetett a gyártás titkaira különben annyira féltékeny francziák egyik legjelentékenyebb gyárába juthatni főnérített hazánkfiának. Petheő Imre hazatérével Fehérmegeyben Velenczén egy kis gyárat indított meg. — Készítménye elismert nyert, de csakhamar érezni kezdte, hogy működésének nagyobb körre volna szüksége, s a gább kör pedig csakis némi töke segélyével lenne akkitható.

Az orsz. gazd. egyesület borászati szakosztálya, melynek a velenczei gyártmány bemutattott, melegen karolta föl Petheő ügyét s megkezdődött az actió egy részvénytársulat alakítására, mely törekvés azonban a bekövetkezett rossz év szűlte általános pénztelenség, az iparvállalatok iránt megrendült hízalom behatása folytán megheiusit. Korizmicz László látván, hogy a dolog szélesebb körben ahogy sem akar prosperálni, szűkebb kerbe vonta az ügyet s maga mellé vezé Turr Istvánt, Kenessey Kálmánt, Fehér Miklóst, az üzlet nagyobbitásához szükséges tőkét összehozta s így működik most már a gyár ³/₄ év óta, melynek eladási készlete 40,000—50,000 palaczkra szaporodott, számos megrendeléseknek örvendő a szűk idők dacára is. A velenczei gyártmány be lön mutatva a bécsi nemzetközi kiállításon is, hol arany érmmel lön kiűntetve. — Azon férfiak, kik a gyár támogatására vállalkoztak, azon ohajtól vezéreltetve vetették össze vállalkait, hogy ideje volna, miként a magyar bortermelés ez uton is eöire segítették s a francia pezsőgöt az ország fogyasztó közönsége által kiadott tekintélyes összeg, ha végleg megkimélhető, illetőleg a hazában megtartható nem lesz is, legalább lejjebb szállitassék, aspasztassék. Nem volt e öttünk ismeretlen az elfogultság és előítélet azon hatalmas gátja, mely a törekvések előtt fenyegető áll, nem kérkedtek mégis, ha kell áldozathozólag is soraközni egy oly kísérletre, mely ha sikerül, nevezetes közgazdasági tényezőként fog annak idején szerepelnie. E gyártmányt mutatta be Korizmicz s kis konsortium nevében mult héten a Hungária disztérmben rendezett banketten, melynek eredménye azon reményre jogosít föl, hogy a magyar pezsőg ezental tágab körökben is fog aratni elismerést, annál is inkább, miutá Petheő Imre által gyártott pezsőg a francia pezsőgvel szemben azon előnyű bir, hogy beviteli vámköltség nélkül bocsátható áruba.

Üzlet tudósítás.

Arad, májushó 25.

Szesz változatlan, a legutobbi jegyzéshez képest.

Budapest, máj. 25. (Az aradi Lloyd magán távirata.) Készletben levő buza a finom min. 5 krral, gyeongbél 10—15 krral olcsóbb, 88 frs tiszavidéki 5 frt 15 kr, 86 frs aradi 4 frt 50 kr. Öszre buza 4 frt 47—48 kr Kukoricza 3 frt 8—9 kr. Zab 1 forint 80 kr. Káposztarepce 11 frt 25 kr, bánáti 10 frt 37 kr.

Bécsi marhavásár, máj. 24. Felhajtott 2056 magyar, 880 lengyel és 111 német faju, összesen 3047 darab ökr. A vidéki meszarosok részéről jelenkez erősb kereslet folytán az üzlet élénk volt. Az árak 2 frttal emelkedtek. Magyar faju ökrök 28. 31 forint, legelső minőségűek 31 forint 75 kr, lengyel fajukak 27—30 forint, német fajukak 26—30 frton fizettettek másánknit levágva.

Távirati tudósítás

bécsi os. kir. nyilvános tőzsdéről 1875. május 25.

50%Metalliques . . . 70.05	Temesvári földt. k. 79.75
50%Nemzeti kölcsön 74.60	Erdélyi földt. k. 78.65
1860. államkölcsön 112.—	Horvát-Szlavon f. k. 82.75
Bankrészevények . . 965.—	Ezüst 103 —
Hitelrészevények . . 285.25	Arany 5.29 —
London 111.35	20 frank-darabok . 8.89 —
Magy. földt. kötv. 82 —	Német birod. márk. 54.40

Laptulajdonos: Bettelheim Vilmos.

Felölös szerkesztő: Tisztí Lajos.

Weisz M.

Arad, főtér 45. szám, a megyeházzal szemben,
ajánlja dusan felszerelt

varrógép és vasbutor raktárát

a t. közönség figyelmébe. 442 9 10

GAZDÁSZOK

számára

ajánljuk a (locomobilok) fűtésére igen alkalmas

Zsilvölgyi köszönet

a magyar királyi bányából, mely minden szokásos fajtából
elismert kettős minőségben kapható.

Megrendelések a

Zsilvölgyi m. k. köszön főarudához

540-2* Budapest, Erzsébeti 4. szám intézőnk.

H. 2290. Z.

418-6-6

Vasas Alpesi növény-keserő.

Dennler Ag. F. Interlakeni gyógyszerésztől.

A Dennler-féle világhírű **gyomorkeserő** gyógyszer erősi
tő tulajdonai, egyesülve a vas gyógyszerével, a **nővényke-**
rűben századunk egyik legrombolóbb betegségének

a vérszegénységnek

megbecsülhetetlen gyógyszerét képezi. De nemcsak ezen gako-
ri betegség minden stádiumában, hanem a sápkórban, gyenge-
ségben, kezdődő kimerülésben és más egyéb azérők fogatkozásá-
ban nyilatkozó kórállapotokban biztosan alkalmazhatunk Denn-
ler A. F. vasas Alpesi növény keserűjéhez.

Aradon kapható:

Rozsnyai M. ur Szt.-Háromsághoz címz. gyógyszerházaiban.

Több

földművelési szerszám,

régi s új kocsik,

hant-törő,

(Schrollenbrecher)

3 darab még majdnem új

a r a t - g é p,

s egy még kevésbé használt

Ruston Proctor és társa-féle cséplőgép

eladó. Bővebbet

id. Werner Móránál

Szt.-Annán.

546-2-3

Ad 587/1875

Hirdetmény.

Közhírré tételik, miszerint az 1875. évi VIII. törvényezik ér-
telmében a galsai közigazgatásához tartozó Galsa és Muszka községek
földadó alapjául szolgáló catasteri munkálatok a galsai közigazgatási iro-
dában négy héten át közszemlére kívannak téve.

Mihez képest a Galsa és muszkai föld és szőlő t. birtokos urak
felhívattak, hogy a mennyiben birtokuk ezen munkálatokban nem a
tényleges állapotnak megfelelőleg volna felvéve, a nem helyes tétel-
ekre vonatkozó felszámolási munkát a megalakult községi bizottságnak fel-
jelenteni sziveskedjenek.

Galsán, 1875. május hó 23-án.

Argyelán Gábor,

körjegyző.

521/1875

Hirdetmény.

Közhírré tételik, miszerint az 1875. évi VIII. törvényezik ér-
telmében a földadó catasteri munkálatok N. Pöl községében négy
héten át megtekintés és esetleges felszámolás végett kívannak téve.

N. Pöl, 1875. május 16.

Szerb Gerasim,

jegyző

Gurbedan Florea,

bíró.

Mindaddig míg a készletben tart

Bettelheim J.

chinaezüst gyári-raktárában Bécsben, Rothenthurmstrasse 10.

a következő cikkek potomáron árultatnak:

1 theasürő, függő vagy nyíllal ellátva	30 kr.	nyozva tálcával és motec-ka- nállal	2.50 kr.
1 bors és sótarló	40 kr.	1 vasszelencze	1.50 król 5. — kr.
1 mustártartó kanál	75 kr.	1 fogpiszkáló (különböző alakok- ban)	1.50 kr
1 tojástartó	40 kr.	1 tojástartó garnitúra, angolai- ku	5.25 kr.
1 tojástartó vésett s belül ara- nyozott	90 kr.	1 pár magas salon-gyertyatartó 3 forintól	7. — kr.
1 üvegduzs, alakokkal china- ezüstből	25 kr.	1 pár magas salon-gyertyatartó 3 forintól	7. — kr.
1 pohártálcza	60 kr.	1 burnótos szelencze (belső ara- nyozva)	2.50 kr.
1 palacktálcza	1. — kr.	1 cukortartó, (belső aranyo- za)	6.25 kr.
1 cukortálcza, (kávések számé- ra)	20 kr.	1 theakanna 6 csészére	6.25 kr.
1 pár gyertyatartó	1. — kr.	1 borshintó	1.25 kr.
1 cukorfogó	90 kr.	1 cukorhintó	1.75 kr.
6 darab készítmény (Rastl)	2. — kr.	1 ezüst és alajártó metszett ávegekkel 4 forintól	11. — kr.
1 asztali csengőgömb, tálcával 2.25 kr.			
1 japán kávéscsészé, belső ara- nyozva	50 kr.		

Mindenem az asztali eszközök
hőrségét megtartja, u. m. kávések, kanalak, villák, darabonként 80 kr.,
tejsűrűsödőkanál 80 kr., tejsűrűsödőkanál 40 kr., — továbbá
chinaezüst asztali készletek: kávések, villák, kanalak, darabonként 45 kr., kávéska-
nalak 25 kr., tejsűrűsödőkanál 2 ft 25 kr., tejsűrűsödő 1 ft 40 kr., vastagtel-
szedőkanál 1 ft 50 kr., végül kettős minőségű chinaezüst asztali készletek, jótállás
mellett: u. m. kávések, kanalak, villák 80 kr.-al, kávések kanalak 40 kr.-al, le-
vesszőkanál 3 ft 50 kr., tejsűrűsödőkanál 2 ft., vastagtelcsészédőkanál
2 ft 50 kr.

Az itt elősorolt evőeszközök tucatszámra, még vastagabbban számí-
tatnak s a hozzávaló tekek úgy fél mint egész tucetekhez jutányosan számí-
tatnak folyton vannak készletben.
Figyelemre méltó a t. ez. közönség, mikép minden eszközök újak és hi-
bátlanok, s kérésre, hogy ezen jelölést más lapokban megjelenő szedőgömbök
detmányaival fel ne cseréljék. Részletes árjegyzékek ingyen küldetnek. Vidéki
megrendelések utánvett, vagy készletet mellett eszközöltek. Nagyobb
vagy kisebb szállítmányoknak a csomagolásért és szállítólévéért 10 kr.-al több
soha nem számítatik. A nemetsző tárgyak másokkal becsereztetnek. Minden
elfogadatlak.

Tálcák minden nagyságban, teakanalak, karos gyertyatartók 2, 3, 4
és 5 gyertyára, visszaverők, kávéscsészék, kenyér kosarak, desszertesek,
hamucseszék, serlegek sat. igen jutányos áron s díszes kiállításban kaphatók.

460-5-15

Bettelheim J.

Bécs, I. Rothenthurmstrasse Nro 10.

MAYER IMRE

kir. járásbírói végrehajtó

lakása:

539-3-3

Hassinger-uteza 5. sz. a. földszint jobbra.

Ad. 5051/1875

543-8-3

Arverési hirdetés.

Alólirott közhírré teszi miszerint
Stumpf Ferencnek Marx János elleni
600 ft s járuléka iránti ügyében az ara-
di t. k. m. kir. bíróság f. évi 4091 számú
végzése alapján említett alperestől f. évi
aprilis 12-én folytatott végrehajtás
utján bíróság lefoglalt ingóságok neveze-
tosen két ház mint ingóság folyó évi
május hó 31-ik napján d. u. 2 órákor a
helyszínen (fő-utca Heinecz Ferenc la-
katos szomszédságában) megtartandó nyil-
vános árverésen a legtöbbet ígérőnek köz-
pénz fizetés mellett el fog adni.

A netalán elsőbbséggel bírók joga-
ik megóvása végett felhívattak, hogy a
küzöztött határidőig alólirott bírósági ki-
küldöttnek szabályosan jelentkezzenek.

Aradon, május 16-án 1875.

Gyórfy Mihály,

jb. kiküldött.

Ad. 5050/1875

551-1-3

Arverési hirdetés.

Schlesinger Emanuel kovaszinczi la-
kos felpores által 40 ft és járuléka iránt
Balta Kocsus kovaszinczi lakos ellen le-
folytatott végrehajtási ügyében 4997/1875
szám alatt kelt árverési végzésnél fogva a
Kovaszinczi községi 300. számú tjkben
végrehajtást szenvedő tulajdonaként fel-
vett és 120 ft-ra becsült beltelek házból
álló ingatlan és a kiküldötti összegű el-
fogadott becsár 10/100-nak letétele mellett
Kovaszinczon a községhezánál 1875. júni-
us 28. napján becsáron vagy azon felül
és szükséges esetére 1875. július 28. napján
becsáron vagy azon alul d. u. 2 órákor
következő feltételek mellett elfog adni.

Vevő köteles a vételár harmadát az
árverés leltése idején a bánatbér betudá-
sa mellett árverelő bíró kezéhez letenni,
a második harmadot a leltés utáni egy
hó és a harmadik harmadot két hó alatt
utóbbi 2 részlet után az árverés napjától
számítandó 6/100 kamattal az aradi kir.
tv. székénél lefizetni.

Ellenesethen vevő kárára és vesző-
lyére kitűzendő csupán egy újabb árve-
résen az ingatlan és az előbbi vételáron
alul is a legtöbbet ígérőnek el fog adni.

Vevő a vételár első részletének le-
fizetése után a megvett ingatlan az azon-
nal teljes birtokába lép, és azon nap-
tól kezdve az ezután eső közterheket is vi-
seli, annak tulajdonát azonban csak a
vétélár teljes lefizetése után nyeri meg.

A birtok átruházási illetéket és a
börzséma váltásának az árverés után
lejárandó részletét vevő viseli.

Ezzel egyszersmind azon jelzálogos
hitelezők, kik nem ezen tkvi hatóság
székhelyén vagy annak közelében laknak
felhívattak, hogy a rdt. 433. §. képest
itt helyben megbízottat rendelkez-
nek s azok nevét az eladásig jelentsék be;
együtt mindazok, kik a lefoglalt javak
iránt tulajdoni vagy más igényt érvénye-
síthetnek vélnék, felszólíttatnak miként a
tkvi rdt. 466. §-a értelmében igény-
keresetüket törvényszabta határidő alatt
nyújtsák be.

Kelt az aradi k. tszéknek mint tkvi
hatóságnak 1875. évi május 19-ik nap-
ján tartott üléséből.

Az aradi kir. tv. szék,

mint tkvi hatóság.

Ad. 5052/1875

544-3-3

Arverési hirdetmény.

Alólirott alsó közhírré tételik, mi-
szerint Messer Salamon 1800 ft. és jár-
uléka iránti követel. Reich W. helybeli
kereskedőtől az aradi kir. t. k. m. kir.
bíróság f. évi 5578 sz. végzése következt
f. évi April 26. biztosítási végrehajtás
utján lefoglalt ingóságok, nevezetesen
rővidáruk, pamut, cserna-gombok, csiz-
madia-mesterségek szükséges kaptak,
szekék, áruk, kalapok, szövetek sat.
bőlti szerelvények, egy labkell butorok,
az aradi kir. t. k. m. kir. bíróság f. évi 6643
sz. végzése folytán f. 1875 évi június
4-ik napján d. e. 9 órákor megkezdendő
nyilvános árverésen (Arad főter alperes-
csége alatti helyiségben) a legtöbbet íg-
érőnek készpénz fizetés mellett elfognak
adni.

A netalán elsőbbséggel bírók felhi-
vatnak, hogy jogaik megóvása végett a
fentt kitűzött határidőig alólirott bírósá-
gi kiküldöttnek szabályosan jelentkez-
zenek.

Aradon, május 21-én 1875.

Gyórfy Mihály,

k. j. kik.

Ad. 5053/1875

550-1-3

Arverési hirdetmény.

Potyika Anna világiós lakos felpores
által 40 ft és járuléka iránt Grada Jova
ellen lefolytatott végrehajtási ügyében
4998/1875 szám alatt kelt árverési végzésnél
fogva a Világos községi 1131. számú tjk-
ben felvett beltelek háznak Grada Jova
alperest illető és 60 ft-ra becsült fele-
részéből álló ingatlan és a kiküldötti ös-
szegű elfogadott becsár 10/100-nak letétele
mellett Világoson a községhezánál 1875.
július 5. napján becsáron vagy azon fel-
ül és szükséges esetére 1875. augusztus 5.
napján becsáron vagy azon alul délelőtti
10 órákor következő feltételek mellett el
fog adni.

Vevő köteles a vételár egy harmadát
az árverés leltése idején a bánatbér betu-
dása mellett árverelő bíró kezéhez letenni,
a második harmadot a leltés utáni 1
hó és a harmadik harmadot két hó alatt
utóbbi két részlet után az árverés napjától
számítandó 6/100 kamattal az aradi kir.
tv. székénél lefizetni.

Ellenesethen vevő kárára és vesző-
lyére kitűzendő csupán egy újabb árve-
résen az ingatlan és az előbbi vételáron
alul is a legtöbbet ígérőnek el fog adni.

Vevő a vételár első részletének le-
fizetése után a megvett ingatlan az azon-
nal teljes birtokába lép, és azon nap-
tól kezdve az ezután eső közterheket is vi-
seli, annak tulajdonát azonban csak a
vétélár teljes lefizetése után nyeri meg.

A birtok átruházási illetéket egye-
dül vevő viseli.

Ezzel egyszersmind mindazon jelzá-
logos hitelezők, kik nem ezen tkvi hatóság
székhelyén vagy annak közelében laknak
felhívattak, hogy a rdt. 433. §. képest
itt helyben megbízottat rendelkez-
nek s azok nevét az eladásig jelentsék be;
együtt mindazok, kik a lefoglalt javak
iránt tulajdoni vagy más igényt érvénye-
síthetnek vélnék, felszólíttatnak miként a
tkvi rdt. 466. §-a értelmében igény-
keresetüket törvényszabta határidő alatt
nyújtsák be.

Kelt az aradi k. tszéknek mint tkvi
hatóságnak 1875. évi május hó 19-én
tartott üléséből.

Az aradi kir. tv. szék,

mint tkvi hatóság.

610/1875

538-3-

Árlejtési hirdetmény.

A megyei tekintetes törvényhatóság folyó évi 201. számú ha-
rozatával Apatelek községnek egy új községhez épí-ése engedély-
tetvén, felhívattak vállalkozni akarók, hogy az épí-ésre megállapí-
t 6404 ft 11 krnyi ös zegnék megfelelő 10/100 bányópénzzel ellá-
Apatelek községhezánál folyó évi június hó 3-án délután 3 órákor
tartandó árlejtésre megjelenjenek.

A tervezet, költségvetés és árlejtési feltételek Apatelek kö-
házánál bármikor a hivatalos órákban betekinthetők.

Kelt Apateleken, 1875 május 20.

Rubenesen Agoston,

jegyző.

Berlő Tód,

bíró.

788/1875

554-1-8

Arverési hirdetmény.

A lippai kir. bíróság részéről köz-
bírré tételik miszerint a lippai kincstári
uradalom javára néhai Tedeschi János
hagyatéka és illetőleg örökösei ellen
18800 ft tőke és járuléka erejéig az
1874. évi 4565. szám alatt kelt végzésnek
folytán bíróság lefoglalt és 30000 ft-ra
becsült Radna-Lippai Maroshid állaga és
20 évi hidvám jövedelem, végrehajtás-
sárvendőköt illető fele részének elárve-
retetése folyó évi 788. szám alatt kelt
végzésel elrendeltetvén, a második ár-
verés foganatosítására folyó 6. május hó
31. napjának délelőtti 9 órája kitűztek,
mely alkalommal ha a 30000 ft kikiáltá-
si becsár el nem érteik, az árverezendő
tárgy azon alól is a lippai kir. járásbíró-
ság helyiségében elfog adni.

Mire a venni szándékozók ezenel
meghívattak azzal, hogy az árverési fel-
tételök a lippai kir. bíróságnál és a kir.
uradalmi ügyészségnél a hivatalos órák-
ban bármikor megtekinthetők.

Kelt Lippán, 1875. május 1.

Anyos,

kir. bíró.

1374/1875

512-3-3

Arverési hirdetés.

Alólirott kik. végrehajtó a polg. tk.
rdt. 403. §-a értelmében ezenel köz-
bírré teszi, hogy a borosjenői kir. járás-
bírósg 177/ számú végzése által Deutsch
Ferencnek ellen Schwartz Simon részére
300 ft követelés végett elrendelt biztosítá-
si végrehajtás folytán bíróság lefoglalt
458 ft 731/2 krra becsült balti cizkell-
ből álló ingóságok nyilvános árverés utján
eladandók minnek a helyszínen vagyis a
borosjenői hetipiacon leendő eszközölésé-
re határidőül 1875 évi május hó 28-ik
napjának délelőtti 9 órája kitűzött mely-
hez a venni szándékozók ezenel oly meg-
jegyzéssel meghívattak, hogy az érdek-
elt ingóságok em árverésen a polg. tk.
rdt. 406. §-a szerint szükséges esetében
becsáron alul is eladani fognak.

Kelt B.-Jenőben, 1875. május 12.

Bogyé Gábor

kik. bíró. végrehajtó.

Ad. 5054/1875

552-1-8

Arverési hirdetmény.

Petrik Floare kovaszinczi lakos felpo-
res által 68 ft 80 kr és járuléka iránt
Nádásán Anna kovaszinczi lakos ellen le-
folytatott végrehajtási ügyében 4999/1875
szám alatt kelt árverési végzésnél fogva a
Kovaszinczi községi 129. számú tjkben
fel-elt (201. 202.) házának értékes ház-
nak és 60 ft. hszáma ön-önek néhai
Nádásán Juont illető, nagybátyái Átadás
folytán azonban kiskorú Nádásán Mitra
Anna és Nikara átszámazott és 50 ft
illetve 160 ft-ra becsült fele részéből álló
ingatlan és a kiküldötti összegű elfoga-
dott becsár 10/100-nak letétele mellett Ko-
vászinczon a községhezánál 1875. június
28. napján becsáron vagy azon felül és
szükség esetére 1875. július 28. napján
becsáron vagy azon alul d. e. 11 órákor
következő feltételek mellett elfog adni.

Vevő köteles a vételár harmadát az
árverés leltése idején a bánatbér betudá-
sa mellett árverelő bíró kezéhez letenni,
a második harmadot a leltés utáni egy hó
és a harmadik harmadot két hó alatt
utóbbi 2 részlet után az árverés napjától
számítandó 6/100 kamattal az aradi kir.
tv. székénél lefizetni.

Ellenesethen vevő kárára és vesző-
lyére kitűzendő csupán egy újabb árve-
résen az ingatlan és az előbbi vételáron
alul is a legtöbbet ígérőnek elfog adni.

Vevő a vételár első részletének le-
fizetése után a megvett ingatlan az azon-
nal teljes birtokába lép, és azon nap-
tól kezdve az ezután eső közterheket is vi-
seli, annak tulajdonát azonban csak a
vétélár teljes lefizetése után nyeri meg.

A birtok átruházási illetéket egye-
dül vevő viseli.

Ezzel egyszersmind mindazon jelzá-
logos hitelezők, kik nem ezen tkvi hatóság
székhelyén vagy annak közelében laknak
felhívattak, hogy a rdt. 433. §. képest
itt helyben megbízottat rendelkez-
nek s azok nevét az eladásig jelentsék be;
együtt mindazok, kik a lefoglalt javak
iránt tulajdoni vagy más igényt érvénye-
síthetnek vélnék, felszólíttatnak miként a
tkvi rdt. 466. §-a értelmében igény-
keresetüket törvényszabta határidő alatt
nyújtsák be.

Kelt az aradi kir. tv. széknek mint tkvi
hatóságnak 1875. évi april hó 7-én
tartott üléséből.

Az aradi kir. tv. szék,

mint tkvi hatóság.